

- c) другом пружаоцу услуга ваздушне пловидбе у случају да запослени прелази да ради код њега, на захтјев и уз сагласност запосленог.
- (3) Евиденција из става (1) овог члана се чува на начин утврђен у члану 7. овог Правилника.

Члан 13.

(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-3-02-2-30-1/16

18. јануара 2016. године

Бања Лука

Генерални директор

Ђорђе Ратковица, с. р.

Na osnovu člana 16. i člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), člana 14. stav (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 39/09) i člana 8. tačka a) Dodatka I Pravilnika o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe ("Službeni glasnik BiH", broj 5/11), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O ZRAKOPLOVNOM TEHNIČKOM OSOBLJU KOJE IZVRŠAVA OPERATIVNE ZADATKE VEZANE ZA BEZBJEDNOST ZRAČNE PLOVIDBE

Члан 1.

(Предмет и циљ)

- (1) Ovim Pravilnikom se utvrđuju zahtjevi za pružaoce usluga zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine koji upošljavaju zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe.
- (2) Cilj ovog Pravilnika je definisanje funkcija i zadataka nadležne zrakoplovne vlasti i pružalaca usluga zračne plovidbe u Bosni i Hercegovini u dijelu koji se odnosi na zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe (*Air Traffic Safety Electronics Personnel - ATSEP*) kako bi se osiguralo bezbjedno, redovno i efikasno odvijanje zračnog prometa.

Члан 2.

(Пojмови и скраћенице)

- (1) Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:
- a) **Дирекција за цивилно зракопловство Босне и Херцеговине** (*Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation*): Надлежна зракопловна власт Босне и Херцеговине;
- b) **Државна надзорна власт/Национално надзорно тијело** (*National Supervisory Authority*): означава тијело или тијела која је именovala или установила Босна и Херцеговина као своја национална овлашћена тијела у складу са Законом о зракопловству Босне и Херцеговине, члан 16. став (1), и Правилником којим се успоставља оквир за стварање јединственог европског неба, члан 5. став (1) и чланом 4. Уредбе (ЕЗ) број 549/2004, која се налази у Dodatku I овог Правилника;
- c) **Функционални систем**: Подразумијева комбинацију система, процедура и људских ресурса организованих ради обављања неке функције у оквиру управљања зрачним прометом;
- d) **Овлашћење**: Исправа коју издаје пружалac услуга зрачне пловидбе који упошљава зракопловно техничко осoblje које извршава оперативне задатке везане за безбједност зрачне пловидбе којом се потврђује да је ималac оспособљен и овлашћен за обављање једног или

више оперативних задатака који се односе на управљање, одржавање, стављање ван употребе, и враћање у оперативно стање опреме и уређаја функционалног система.

- e) **Провјера**: Подразумијева потврду, предавањем објективних доказа, да су спецификовани заhtjeви испуњени;
- f) **Пружалац услуга зрачне пловидбе**: Било које правно или физичко лице које пружа услуге зрачне пловидбе за општи зрачни промет, укључујући и организацију која је поднјела заhtjev за добијање сертификата за пружање тих услуга;
- g) **Управљање квалитетом** (*Quality Management*): Координисане активности које усмјеравају и контролирају организацију у погледу квалитета (ISO 9000);
- h) **Услуге**: Означавају услугу у зрачној пловидби или skup услуга у зрачној пловидби;
- i) **Зракопловно техничко осoblje које извршава оперативне задатке везане за безбједност зрачне пловидбе** (*Air Traffic Safety Personnel*): Овлашћено зракопловно осoblje које је надлежно за управљање, одржавање, стављање ван употребе, и враћање у оперативно стање опреме и уређаја функционалног система.
- (2) Скраћенице употребљене у овом Правилнику имају слjedeће значење:
- a) **АТМ** (*Air Traffic Management*) - Управљање зрачним прометом;
- b) **АТСЕП** (*Air Traffic Safety Electronics Personnel*) - Зракопловно техничко осoblje које извршава оперативне задатке везане за безбједност зрачне пловидбе
- c) **БНДКА** (*Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation*) - Дирекција за цивилно зракопловство Босне и Херцеговине;
- d) **ИКАО** (*International Civil Aviation Organisation*) - Међународна организација цивилног зракопловства;
- e) **НСА** (*National Supervisory Authority*) - Државна надзорна власт/Национално надзорно тијело.

Члан 3.

(Надлежна зракопловна власт)

Na osnovu člana 27. stav (1), člana 122. st. (1) i (2) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09) i člana 8. Dodatka I Pravilnika o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe ("Službeni glasnik BiH", broj 5/11) nadležna zrakoplovna vlast za nadzor nad zrakoplovnim tehničkim osobljem које извршава оперативне задатке везане за безбједност зрачне пловидбе за организације чије се главно сједиште рада и, ако га имају, регистровани уред налазе у Босни и Херцеговини, је БНДКА као државна надзорна власт/национално надзорно тијело.

Члан 4.

(Пружалац услуга зрачне пловидбе)

- (1) Пружалац услуга зрачне пловидбе који упошљава зракопловно техничко осoblje које извршава оперативне задатке везане за безбједност зрачне пловидбе мора бити усклађен са заhtjevима утврђеним овим Правилником.
- (2) БНДКА провјерава усклађеност пружаоца услуга зрачне пловидбе са заhtjevима утврђеним овим Правилником у складу са чланом 8. таčke b), c) и d) Dodatka I Правилника о утврђивању заједничких заhtjeва за пружање услуга зрачне пловидбе.

Član 5.

(Zahtjevi za pružaoca usluga zračne plovidbe)

- (1) Pružalac usluga zračne plovidne koji upošljava zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe osigurava da to osoblje, uključujući osoblje operativnih podugovornih organizacija koje upotrebljava i održava ATM opremu koja je odobrena za njihov operativni rad, ima i održava zadovoljavajuće znanje i razumijevanje usluga za koje pružaju podršku, stvarnih i mogućih posljedica njihovog rada na bezbjednost tih usluga i odgovarajućih radnih ograničenja koja se primjenjuju.
- (2) Pružalac usluga zračne plovidne koji upošljava zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe uključujući i osoblje operativnih podugovornih organizacija, dokumentuje:
 - a) adekvatnost stručnosti osoblja;
 - b) utvrđeni raspored smjena da bi se osigurao dovoljan kapacitet i kontinuiranost usluge;
 - c) politiku i šeme kvalifikacija osoblja;
 - d) politiku stručnog osposobljavanja osoblja;
 - e) evidenciju i planove stručnog osposobljavanja;
 - f) aranžmane za nadzor nekvalifikovanog osoblja.
- (3) Pružalac usluga zračne plovidne ima utvrđene procedure za slučajeve kada je upitno fizičko ili mentalno stanje zrakoplovnog tehničkog osoblja koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe.

Član 6.

(Evidencija)

- (1) Pružalac usluga zračne plovidbe vodi evidenciju podataka o broju, statusu i raspoređivanju zrakoplovnog tehničkog osoblja koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe. Ovom evidencijom se:
 - a) identificiraju odgovorni rukovodioci za bezbjednosne funkcije;
 - b) evidentiraju relevantne kvalifikacije zrakoplovnog tehničkog osoblja koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe, u odnosu na tražene zahtjeve u pogledu praktične osposobljenosti i stručnosti/kompetencija;
 - c) navode lokacije i dužnosti na koje se raspoređuje zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe, uključujući i metodologiju pravljenja rasporeda smjena.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana mora biti dostupna ovlaštenom osoblju BHDCA tokom nadzora i provjere usklađenosti.

Član 7.

(Čuvanje evidencije)

- (1) Pružalac usluga zračne plovidbe uspostavlja sistem čuvanja evidencije na način da se osigura njeno adekvatno pohranjivanje i pouzdana sljedljivost svih aktivnosti.
- (2) Format i rok čuvanja zapisa utvrđuje pružalac usluga zračne plovidbe u procedurama sistema upravljanja kvalitetom.
- (3) Zapisi se pohranjuju na način koji osigurava zaštitu od oštećenja, izmjene i krađe.

Član 8.

(Stručno osposobljavanje osoblja)

U skladu sa poglavljem 3.1.2 stav (1) Aneksa II Dodatka I Pravilnika o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe, pružalac usluga zračne plovidbe koji upošljava zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe utvrđuje programe stručnog osposobljavanja i programe procjene

stručnosti/kompetencija koji obuhvataju obaveze i odgovornosti tog osoblja.

Član 9.

(Zahtjevi za stručno osposobljavanje osoblja)

Pružalac usluga zračne plovidbe koji upošljava zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe osigurava da je to osoblje u skladu sa standardima navedenim u ICAO dokumentu Doc 7192 Part E-2 (*Training Manual Part E-2 Air Traffic Safety Electronic Personnel*) uspješno završilo:

- a) stručno osposobljavanje:
 - 1) osnovno stručno osposobljavanje (*Basic Training*);
 - 2) stručno usavršavanje (*Qualification Training*);
 - 3) osposobljavanje za dobijanje ovlaštenja za upotrebu i održavanje sistema i opreme (*System/Equipment Rating Training*).
- b) kontinuirano osposobljavanje.

Član 11.

(Ovlaštenja)

U skladu sa poglavljem 2.1 tačka a) Aneksa I Dodatka I Pravilnika o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružanje usluga zračne plovidbe pružalac usluga zračne plovidbe koji upošljava zrakoplovno tehničko osoblje, koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe, osoblju koje je uspješno završilo stručno osposobljavanje izdaje ovlaštenje za izvršavanje operativnih zadataka za koje je osposobljeno.

Član 12.

(Evidencija stručnog osposobljavanja)

- (1) Pružalac usluga zračne plovidbe koji upošljava zrakoplovno tehničko osoblje koje izvršava operativne zadatke vezane za bezbjednost zračne plovidbe vodi i održava evidenciju o:
 - a) svakom provedenom stručnom osposobljavanju;
 - b) svakoj provedenoj procjeni stručnosti;
 - c) svakom izdatom ovlaštenju.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovog člana mora biti dostupna:
 - a) ovlaštenom osoblju BHDCA tokom nadzora i provjere usklađenosti;
 - b) zaposlenom, na lični zahtjev;
 - c) drugom pružaocu usluga zračne plovidbe u slučaju da zaposleni prelazi da radi kod njega, na zahtjev i uz saglasnost zaposlenog.
- (3) Evidencija iz stava (1) ovog člana se čuva na način utvrđen u članu 7. ovog Pravilnika.

Član 13.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-30-1/16
18. januara 2016. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s. r.

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

133

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 3939/12**, rješavajući apelaciju **Sulje Karajića**, na temelju članka VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1), (2) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Mato Tadić, dopredsjednik